

Dosarul nr. 2ra-956/21

Prima instanță: Judecătoria Hîncești sediul central (jud. N. Berbec)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

ÎNCHEIERE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Mihail Ochișor

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației de Economii și Împrumut „Valea Vîlcului” împotriva lui Mihail Ochișor, Inei Ochișor și Sergiu Popescu cu privire la încasarea datoriei

împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Mihail Ochișor și menținută hotărârea din 3 noiembrie 2020 a Judecătoria Hîncești sediul central, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 29 mai 2020, AEÎ „Valea Vîlcului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Ochișor, Inei Ochișor și Sergiu Popescu cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit contractului de împrumut nr. 045/2019 din 16 ianuarie 2019, AEÎ „Valea Vîlcului” a acordat pârâtului Mihail Ochișor un împrumut în sumă de 40 000 de lei, cu termenul final de rambursare până la 16 ianuarie 2021 în tranșe lunare.

Respectarea de către debitor a obligațiilor asumate conform contractului de împrumut au fost garantate de către Ina Ochișor și Sergiu Popescu, prin semnarea contractelor de fidejusiune din 16 ianuarie 2019.

A menționat că, contrar prevederilor contractului de împrumut, Mihail Ochișor nu și-a onorat obligațiunile asumate, în ce privește efectuarea plăților scadente, acumulând datorii restante, la 1 octombrie 2019, în sumă de 4 783,68 de lei la împrumut și 1 104,43 de lei la dobândă.

În scopul achitării sumelor restante și a penalității, la 3 octombrie 2019, în adresa pârâților Mihail Ochișor, Ina Ochișor și Sergiu Popescu au fost expediate somații de achitare a datoriilor formate, dar care au rămas fără răspuns.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 9, 514, 572, 602, 619, 624, 869, 872, 1146-1170 Cod civil, art. 33, 39, 166, 174, 175 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii și încasarea, în mod solidar, de la pârâți a datoriei în sumă de 36 617,47 de lei, inclusiv datoria în sumă de 29 995,89 de lei, dobânda în mărime de 4 302,59 de lei, dobânda de întârziere și penalități - 2 316,99 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1 098,52 de lei.

Prin hotărârea din 3 noiembrie 2020 a Judecătoriei Hîncești sediul central, a fost admisă acțiunea.

Au fost încasate, în mod solidar, de la Mihail Ochișor, Ina Ochișor și Sergiu Popescu în beneficiul AEÎ „Valea Vîlcului”, în temeiul contractului de împrumut nr. 045/2019 din 16 ianuarie 2019 și a contractelor de fidejusiune nr. 1-045/2019 din 16 ianuarie 2019 și nr. 3-045/2019 din 16 ianuarie 2019, suma de 36 617,47 de lei, cu titlu de datorie contractuală și sumele aferente, precum și suma de 1 098,52 de lei pentru taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Mihail Ochișor și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că AEÎ „Valea Vîlcului” și-a executat obligația de a da cu împrumut, însă pârâții nu și-au executat obligația de restituire a împrumutului acordat, stabilind în consecință temeinicia acțiunii AEÎ „Valea Vîlcului” și corespunzător, ajungând la concluzia de a admite pretenția privind încasarea în mod solidar de la Mihail Ochișor, Ina Ochișor și Sergiu Popescu a sumei de 36 617,47 de lei cu titlu de datorie contractuală și sumele aferente, în temeiul contractului de împrumut nr. 045/2019 din 16 ianuarie 2019 și a contractelor de fidejusiune nr. 1-045/2019 din 16 ianuarie 2019 și nr. 3-045/2019 din 16 ianuarie 2019, precum și a sumei de 1 098,52 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 10 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Mihail Ochișor a declarat recurs împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia și casarea deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, considerând că urmează a fi casate pentru neconstatarea și neelucidarea deplină a circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea cauzei și anume prima instanță a omis să cerceteze acele circumstanțe care pot în mod determinant influența desfășurarea procesului.

A evidențiat că creditorul intenționat direcționa sumele achitate doar la achitarea dobânzilor și a penalităților calculate și nu inclusiv pentru diminuarea sumei principale a creditului, astfel, generând o situație de menținere și persistență a datoriei creditoriale.

A invocat că clauzele contractuale contravin normelor legislative în vigoare și anume fiind încălcate atât normele speciale referitor la prevederile Legii cu privire

la contractele încheiate cu consumatorii, reflectate în Legea nr. 202 din 12 iulie 2013, cât și normele generale oglindite de art. 220-222, 716 și 718 Cod civil modernizat.

Având în vedere prevederile art. 276² alin. (1) CPC, la verificarea temeiniciei și legalității pretenției privind încasarea datoriei conform dispozițiilor art. 206 CPC, judecătorul a dispus examinarea cauzei în lipsa părților, era necesară și verificarea circumstanțelor acordării creditului, achitarea plăților, statutul social al debitorului și al fidejursorilor, data scadenței creditului fiind 16 ianuarie 2021, intrarea Republicii Moldova în perioadă de pandemie și pierderea locului de muncă a debitorului, micșorarea drastică a veniturilor, inclusiv a fidejursorilor, circumstanțe care, în opinia sa, sunt importante pentru soluționarea cauzei.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au luat în considerație prevederile art. I alin. (4) din Legea nr. 23 din 27 februarie 2020 pentru modificarea unor acte legislative, art. 15 alin. (7) - (10) din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

A mai notat că lipsește buna-credință din partea creditorului AEÎ „Valea Vîlcului” în situația în care a acționat în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior, când au stabilit de comun acord soluția amiabilă de a achita lunar 1 000 de lei, chiar în plină perioadă de pandemie.

Prima instanță și instanța de apel nu au luat în cont interesele celeilalte părți la raportul juridic - debitorul și fidejursorii.

Drept urmare a aplicării formale și eronate a legii, prin decizia recurată, Curtea de Apel Chișinău l-a privat de dreptul la un apel efectiv, drept garantat prin art. 13 din CEDO.

La 14 mai 2021, în adresa AEÎ „Valea Vîlcului”, Inei Ochișor și Sergiu Popescu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Mihail Ochișor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 125).

La 10 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, AEÎ „Valea Vîlcului” a depus referință la recursul declarat de Mihail Ochișor, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Ina Ochișor și Sergiu Popescu să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 aprilie 2021 împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Mihail Ochișor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mihail Ochișor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Mihail Ochișor urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mihail Ochișor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic